

RÍMSKY RITUÁL

OBNOVENÝ PODĽA ZÁSAD USTANOVENÝCH
DRUHÝM VATIKÁNSKYM KONCILOM
A VYHLÁSENÝ AUTORITOU PÁPEŽA PAVLA VI.

OBRAD KRSTU DETÍ

DRUHÉ TYPICKÉ VYDANIE

KONFERENCIA BISKUPOV SLOVENSKA
2024

CONCORDAT CUM ORIGINALI

✠ Mons. Stanislav Stolárik

rožňavský biskup

predseda Liturgickej komisie Konferencie biskupov Slovenska

IMPRIMATUR

✠ Mons. Bernard Bober

košický arcibiskup metropolita

predseda Konferencie biskupov Slovenska

V Bratislave 2. septembra 2024, prot. č. 232/2024

© Konferencia biskupov Slovenska, 2024

Pre Konferenciu biskupov Slovenska vydal

Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava 2024

ISBN 978-80-8161-659-4

VŠEOBECNÉ ÚVODNÉ POZNÁMKY

1. Sviatosťami, ktoré uvádzajú do kresťanského života, sa človek oslobodzuje od moci tmy, spolu s Kristom umiera, s ním je pochovaný a s ním vstáva aj z mŕtvych, prijíma Ducha adoptívnych detí a s celým Božím ľudom slávi pamiatku Pánovej smrti a zmŕtvychvstania.¹

2. Veriaci sa totiž krstom včleňujú do Kristovho tela a utvárajú Boží ľud, odpušťajú sa im všetky hriechy, a tým sa vyslobodzujú z moci tmy a pozdvihujú sa do stavu adoptívnych detí,² lebo z vody a z Ducha Svätého povstali ako nové stvorenie. Preto sa nazývajú Božími deťmi a nimi aj naozaj sú.³

Vo sviatosti birmovania zasa dostávajú toho istého Ducha ako pečať, dokonalejšie sa pripodobňujú Pánovi a naplňa ich Duch Svätý, aby mu pred svetom vydávali svedectvo a čo najskôr priviedli Kristovo telo k plnosti.⁴

Napokon sa zúčastnia na eucharistickej hostine, na ktorej jedia Telo Syna človeka a pijú jeho Krv, aby prijali večný život⁵ a vyjadrili jednotu Božieho ľudu. A keď obetujú seba s Kristom, majú účasť na univerzálnej obeti, ktorou je celé vykúpené ľudstvo obetované Bohu skrze Veľkňaza Ježiša Krista,⁶ a prosia, aby hojnším vyliatím Ducha Svätého celé ľudstvo utvorilo jednu Božiu rodinu.⁷

Tieto tri sviatosti uvedenia do kresťanského života tak vzájomne súvisia, že veriacich, ktorí uskutočňujú poslanie celého kresťanského ľudu v Cirkvi a vo svete, privádzajú k plnému vzrastu.⁸

---

¹ DRUHÝ VATIKÁNSKY KONCIL, dekrét o misijnej činnosti Cirkvi *Ad gentes*, čl. 14.

² Porov. *Kol* 1, 13; *Rim* 8, 15; *Gal* 4, 4; porov. TRIDENTSKÝ KONCIL, šieste zasadanie, *Dekrét o ospravedlnení*, hl. 4; *Denz.* 796 (1524).

³ Porov. *1 Jn* 3, 1.

⁴ Porov. DRUHÝ VATIKÁNSKY KONCIL, dekrét o misijnej činnosti Cirkvi *Ad gentes*, čl. 36.

⁵ Porov. *Jn* 6, 55.

⁶ SV. AUGUSTÍN, *De civitate Dei*, X, 6: PL 41, 284; DRUHÝ VATIKÁNSKY KONCIL, dogmatická konštitúcia o Cirkvi *Lumen gentium*, čl. 11; dekrét o službe a živote kňazov *Presbyterorum ordinis*, čl. 2.

⁷ Porov. DRUHÝ VATIKÁNSKY KONCIL, dogmatická konštitúcia o Cirkvi *Lumen gentium*, čl. 28.

⁸ Porov. *tamže*, čl. 31.

I. VZNEŠENOSŤ KRSTU

3. Krst, brána do života a Božieho kráľovstva, je prvou sviatosťou Nového zákona. Kristus ho určil pre všetkých, aby mali večný život,⁹ a spolu s evanjeliom ho zveril Cirkvi, keď prikázal apoštolom: „Chodte a učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.“¹⁰ Preto je krst predovšetkým sviatosťou tej viery, ktorou ľudia osvietení milosťou Ducha Svätého odpovedajú na Kristovo evanjelium. Cirkev teda považuje za prvotné a najvlastnejšie poslanie vzbudzovať vo všetkých – v katechumenoch, v rodičoch a krstných rodičoch detí – pravú a činnú vieru, ktorou spojení s Kristom uzavierajú alebo potvrdzujú novú zmluvu. Toto je cieľom pastoračnej nauky katechumenov a prípravy rodičov, slávenia bohoslužby slova a vyznania viery pri krste.

4. Krst je sviatosťou, ktorou sa ľudia včleňujú do Cirkvi a sú vbudovaní do Božieho príbytku v Duchu,¹¹ do kráľovského kňazstva svätého ľudu.¹² Krst je sviatosťné puto jednoty medzi všetkými, čo sú ním poznačení.¹³ Kvôli tomuto nezmeniteľnému účinku – o ktorom hovorí samotné slávenie sviatosti v latinskej liturgii, keď za prítomnosti Božieho ľudu sa pomazávajú pokrstení krizmou – všetci kresťania majú mať krstné obrady vo veľkej úcte a nik nesmie opakovať krst, keď ho platne udelili hoci aj odlúčení bratia.

5. Krst je kúpeľ vody spojený so slovom života.¹⁴ Ľudí obmýva od každej škvrny hriechu tak dedičného, ako aj osobného, dáva im účasť na božskej prirodzenosti¹⁵ a prijíma ich za adoptívne deti.¹⁶ Krst, ako to vyjadrujú modlitby pri požehnaní vody, je kúpeľom znovuzrodenia¹⁷ Božích synov a narodenia zhora. Vzývanie Najsvätejšej Trojice nad krstencami spôsobuje, že tí, čo sú poznačení jej menom, jej sa zasväcujú a vstupujú do spoločenstva s Otcom i Synom i Duchom Svätým. Na toto vyvrcholenie pripravujú a k nemu vedú čítania zo Svätého písma, prosby spoločenstva a trojité vyznanie viery.

---

⁹ Porov. *Jn* 3, 5.

¹⁰ *Mt* 28, 19.

¹¹ Porov. *Ef* 2, 22.

¹² Porov. *1 Pt* 2, 9.

¹³ Porov. DRUHÝ Vatikánsky koncil, dekrét o ekumenizme *Unitatis redintegratio*, čl. 22.

¹⁴ Porov. *Ef* 5, 26.

¹⁵ Porov. *2 Pt* 1, 4.

¹⁶ Porov. *Rim* 8, 15; *Gal* 4, 5.

¹⁷ Porov. *Tít* 3, 5.

6. Krst, ktorý veľmi prevyšuje očisťovanie v Starom zákone, spôsobuje tieto účinky silou tajomstva Pánovho umučenia a zmŕtvychvstania. Tí, čo sú krstení, zrastajú s Kristom a stávajú sa mu podobnými v smrti, s ním sú pochovaní v smrti,¹⁸ s ním ožívajú a s ním sú aj vzkriesení.¹⁹ V krste sa teda pripomína a sprítomňuje veľkonočné tajomstvo, pretože v ňom prechádzajú ľudia zo smrti hriechu do života. Preto pri jeho vysluhovaní má vyžarovať radosť zo vzkriesenia, najmä ak sa udeľuje na Veľkonočnú vigíliu alebo v nedeľu.

II. ÚLOHY A SLUŽBY PRI SLÁVENÍ KRSTU

7. Pripravovať na krst a vychovávať v kresťanskej viere je najmä úlohou Božieho ľudu, t. j. Cirkvi. Ona ďalej odovzdáva a udržiava vieru prijatú od apoštolov. Duch Svätý službou Cirkvi volá dospelých k evanjeliu a vo viere tejto Cirkvi sa deti krstia a vychovávajú. Preto je veľmi dôležité, aby už pri príprave na krst pomáhali kňazom a diakonom katechisti a iní laici. Pri slávení krstu má mať činnú účasť Boží ľud nielen v zastúpení krstných rodičov, rodičov a príbuzných, ale podľa možnosti aj v zastúpení priateľov, známych, susedov a niektorých členov miestnej cirkvi, aby sa tak prejavila spoločná viera a vyjadrila spoločná radosť, ktorou sa prijímajú pokrstení do Cirkvi.

8. Je starodávnym zvykom Cirkvi, že dospelý človek sa nepripúšťa ku krstu bez krstného rodiča, vybraného z kresťanského spoločenstva, ktorý mu už pomáhal aspoň pri poslednej príprave na sviatosť a po krste mu bude pomáhať, aby vytrval vo viere a v kresťanskom živote.

Aj pri krste dieťaťa má byť krstný rodič, ktorý zastupuje duchovne rozšírenú rodinu dieťaťa i matku Cirkve, a podľa okolností pomáha aj rodičom, aby sa dieťa naučilo vyznávať vieru a životom ju vyjadrovať.

9. Krstný rodič sa zúčastňuje aspoň na posledných obradoch katechumenátu a pri samotnom slávení krstu, aby svedčil o viere dospelého krstenca alebo aby spolu s rodičmi vyznal vieru Cirkvi, v ktorej sa dieťa krstí.

10. Duchovný pastier má preto posúdiť, či krstný rodič, ktorého si volí katechumen alebo rodina, má vlastnosti potrebné na liturgické úkony, o ktorých sa hovorí v č. 9:

---

¹⁸ Porov. *Rim* 6, 5. 4.

¹⁹ Porov. *Ef* 2, 5. 6.

**OBRAD
KRSTU DETÍ**

ÚVODNÉ POZNÁMKY

I. DÔLEŽITOSŤ KRSTU DETÍ

1. Pod výrazom dieťa alebo nemluvňa sa rozumejú tie deti, ktoré ešte nedosiahli vek rozoznávania a nemôžu vyznávať svoju vieru.
2. Cirkev dostala poslanie hlásať evanjelium a krstiť. Preto už od počiatku krstila nielen dospelých, ale aj deti. Lebo Pánove slová: „Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva“¹ vždy chápala tak, že ani deti nemajú byť vylúčené z možnosti prijať krst, pretože ho prijímajú vo viere Cirkvi, ktorú vyznávajú rodičia, krstní rodičia a ostatní prítomní. Oni totiž sprítomňujú miestne spoločenstvo Cirkvi i celé spoločenstvo svätých a veriacich. Matka Cirkve, ktorá rodí všetkých, rodí každého osobitne.²
3. K pravdivému dovŕšeniu sviatosti však treba, aby boli deti vychovávané vo viere, v ktorej boli pokrstené. Jej základom je totiž sviatosť, ktorú predtým prijali. Kresťanská výchova, ktorá deťom právom patrí, má predovšetkým smerovať k tomu, aby deti postupne poznávali Boží zámer vyjadrený v Kristovi, a tak životom dovršovali vieru, v ktorej boli pokrstené.

II. POSVÄTNÉ SLUŽBY PRI SLÁVENÍ KRSTU

4. Boží ľud, t. j. Cirkev, sprítomnená miestnym spoločenstvom veriacich, má pri krste dospelých i detí veľmi dôležitú úlohu.

Dieťa totiž pred prijatím krstu i po ňom má právo na lásku a pomoc spoločenstva veriacich. Pri krstných obradoch má toto spoločenstvo nielen plniť svoje poslanie, ako o ňom hovoria *Všeobecné úvodné poznámky* v č. 7, ale aj spolu s kňazom vysloviť svoj súhlas po vyznaní viery rodičov a krstných rodičov. Týmto súhlasom sa jasne naznačí, že viera, v ktorej sa dieťa krstí, nie je iba vierou rodiny dieťaťa, ale je pokladom celej Kristovej Cirkvi.

5. Z poriadku stvorenia vyplýva, že služba a poslanie rodičov pri krste detí sú dôležitejšie, ako je poslanie krstných rodičov.

1) Je veľmi dôležité, aby sa rodičia pred udelením krstu pripravovali na uvedomé slávenie tejto sviatosti, či už sú k tomu vedení vlastnou vierou, alebo im v tom pomáhajú priatelia alebo ostatní členovia cirkevného spoločenstva.

---

¹ Jn 3, 5.

² SV. AUGUSTÍN, *Epist.* 98, 5: PL 33, 362.

Nech na to používajú vhodné prostriedky, ako sú knihy, listy či katechizmy určené rodinám. A farár, buď osobne, alebo prostredníctvom iných, nech navštívi takýchto rodičov, alebo nech zhromaždí viacerých takých rodičov a nech ich vhodným poučením i spoločnou modlitbou pripraví na sviatosť krstu.

2) Veľmi záleží na tom, aby rodičia krsteného dieťaťa boli prítomní na slávnosti krstu, kde sa ich dieťa znovuzrodí z vody a z Ducha Svätého.

3) Rodičia dieťaťa majú totiž pri udeľovaní krstu naozaj dôležité poslanie. Predovšetkým majú počúvať poučenia kňaza a majú mať účasť na spoločnej modlitbe prítomných veriacich. Okrem toho sami vykonávajú pri udelení krstu tieto služby:

- a) verejne žiadajú krst pre svoje dieťa,
- b) po kňazovi i oni značia dieťa na čele znakom kríža,
- c) zriekajú sa zlého ducha a vyznávajú vieru,
- d) prinášajú dieťa ku krstnému prameňu (predovšetkým matka),
- e) držia zapálenú sviecu,
- f) dostávajú požehnanie, ktoré je osobitne určené matke a otcovi.

4) Ak niektorý z rodičov nemôže urobiť vyznanie viery, napríklad preto, že nie je katolík, môže mlčať. Žiada sa však, aby pri žiadosti o krst dal záruku alebo aspoň súhlas, že dieťa bude vychovávané vo viere, ktorú prijalo pri krste.

5) Po krste viaže rodičov povinnosť – a to z vďačnosti voči Bohu i z vernosti voči úlohe, ktorú na seba vzali – viesť dieťa k poznaniu Boha, ktorého adoptívnym dieťaťom sa stalo. Takisto majú dieťa pripravovať na prijatie birmovania a účasť na najsvätejšej Eucharistii. V tomto poslaní im má znova farár pomáhať vhodnými prostriedkami.

6. Každé dieťa môže mať pri krste krstného otca i krstnú matku, ktorí sa v obrade označujú spoločne ako „krstní rodičia“.

7. Okrem toho, čo uvádzajú *Všeobecné úvodné poznámky* o riadnom vysluhovateľovi krstu (č. 11 – 15), je potrebné vziať do úvahy nasledovné:

1) Je povinnosťou duchovných pastierov pripravovať rodiny na krst detí a pomáhať im pri výchove, ktorá vyplýva z prijatia krstu. Úlohou biskupa je zasa koordinovať vo svojej diecéze túto pastoračnú úlohu aj za pomoci diakonov a laikov.

2) Okrem toho sa majú duchovní pastieri postarať, aby sa udeľovanie krstu konalo s náležitou dôstojnosťou a aby sa vychádzalo, pokiaľ je to možné, v ústrety podmienkam a želaniam rodín. Každý, kto krstí, nech vykonáva obrady presne a nábožne a nech sa usiluje byť ku všetkým ľuďmi a prívetivý.

PRVÁ KAPITOLA

**OBRAD
KRSTU VIACERÝCH DETÍ**

OBRAD PRIVÍTANIA DETÍ

32. Krst nech sa podľa možnosti udeľuje v nedeľu. Vtedy si totiž Cirkev pripomína veľkonočné tajomstvo. Na krstnú slávnosť sa prinesú deti narodené nedávno predtým, aby mohli byť spoločne pokrstené. Krst sa vysluhuje za prítomnosti veriacich, aspoň príbuzných, priateľov a blízkych, ktorí majú mať na slávení činnú účasť.
33. Dieťa majú pri krste Cirkvi predstaviť otec a matka. Sprevádzajú ich krstní rodičia.
34. Ak sa krstí väčší počet detí a sú prítomní viacerí kňazi alebo diakoni, môžu pomôcť celebrantovi pri vykonávaní obradov, ako je to uvedené na príslušných miestach.
35. Veriaci môžu spievať vhodný žalm alebo inú vhodnú pieseň. Zatiaľ celebrant – kňaz alebo diakon – v albe alebo v superpelícii, so štólou, prípadne aj v pluviali sviatočnej farby ide s posluhujúcimi k bráne kostola alebo na to miesto v kostole, kde sa zhromaždili rodičia a krstní rodičia s deťmi.
36. Celebrant pozdraví prítomných, najmä rodičov a krstných rodičov, a niekoľkými slovami vyjadrí radosť nad tým, že rodičia prijali dieťa ako Boží dar. Veď Boh je prameňom všetkého života a teraz chce dieťaťu ušetriť aj svoj vlastný život. Prehovorí k nim takto alebo podobne:

Milí rodičia a krstní rodičia, drahí bratia a sestry, s radosťou vás vítam v tomto Božom chráme. Zhromaždili ste sa, aby ste boli svedkami krstnej slávnosti, pri ktorej sa duchovne znovuzrodia tieto deti a stanú sa Božími deťmi a členmi Kristovej Cirkvi.

Vy, milí rodičia, prijali ste dieťa s radosťou ako Boží dar, lebo Boh je prameňom všetkého života. A teraz vo svojej nekonečnej láske chce dať vášmu dieťaťu nový, božský život, aby mohlo žiť s ním večne.

37. Celebrant sa najprv opýta rodičov každého dieťaťa:

Aké meno dávate svojmu dieťaťu?

Rodičia: M.

Celebrant:

Čo si žiadate od Božej Cirkvi pre M.?

Rodičia: Krst.

Celebrant sa tieto otázky môže opýtať aj inými slovami.

Na druhú otázku môžu rodičia odpovedať aj inými slovami, napríklad: Vieru alebo Kristovu milosť, alebo Vstup do Cirkvi, alebo Večný život.

---

38. Ak sa krstí väčší počet detí, celebrant sa pýta naraz všetkých rodičov na mená detí:

Aké meno dávate svojmu dieťaťu?

A každá rodina postupne odpovedá.

Aj druhú otázku možno dať všetkým naraz:

Čo si žiadate od Božej Cirkvi pre vaše deti?

Rodičia: Krst.

---

39. Celebrant potom osloví rodičov takto alebo podobne:

Milí rodičia, žiadate krst pre svoje dieťa. Tým beriete na seba povinnosť vychovávať ho vo viere, aby potom zachovávalo Božie prikázania a milovalo Boha a svojho blížneho, ako nás o tom poučil Kristus.

Ste si vedomí tejto povinnosti?

Rodičia: Áno.

Každá rodina odpovedá osobitne. Ak je však počet krstných detí veľký, odpoveď môžu dať všetci naraz.

40. Celebrant sa obráti ku krstným rodičom a pýta sa ich takto alebo podobne:

A vy, krstní rodičia, máte pomáhať rodičom plniť túto povinnosť. Ste ochotní im v tom pomáhať?

Krstní rodičia (všetci naraz): **Áno.**

41. Celebrant potom pokračuje:

M. a M. (alebo Milé deti), Božia Cirkev vás prijíma s veľkou radosťou. V jej mene vás poznačujem znakom kríža.

A bez slova poznačí krížom na čele každé dieťa.

Potom vyzve rodičov, prípadne aj krstných rodičov, aby aj oni poznačili deti znakom kríža.

Aj vy, rodičia (a krstní rodičia), poznačte deti na čele znakom Krista, nášho Spasiteľa.

Rodičia (a krstní rodičia) mlčky poznačia deti na čele znakom kríža.

42. Celebrant vyzve rodičov, krstných rodičov a všetkých prítomných, aby sa zúčastnili na bohoslužbe slova:

Milí rodičia, drahí veriaci, zúčastnite sa teraz nábožne na bohoslužbe slova, aby sme sa pred úkonom sviatostného tajomstva posilnili vo viere a aby sme spoločnou modlitbou vypsali hojné ovocie sviatosti krstu pre tieto deti.

Keď to okolnosti dovoľujú, koná sa procesia na miesto, kde sa bude konať bohoslužba slova. Počas procesie sa spieva primeraný spev, napríklad *Žalm 85, 7. 8. 9ab.*

43. Deti, ktoré majú byť pokrstené, možno odniesť na oddelené miesto, pokiaľ sa neskončí bohoslužba slova.

OBSAH

UVEDENIE DO KREŠŤANSKÉHO ŽIVOTA	
Všeobecné úvodné poznámky	11
OBRAD KRSTU DETÍ	
Úvodné poznámky	21
Prvá kapitola	
OBRAD KRSTU VIACERÝCH DETÍ	29
Druhá kapitola	
OBRAD KRSTU JEDNÉHO DIEŤAŤA	57
Tretia kapitola	
OBRAD KRSTU DETÍ V NEBEZPEČENSTVE SMRTI	
ALEBO UMIERAJÚCICH DETÍ	
BEZ PRÍTOMNOSTI KŇAZA ALEBO DIAKONA	85
Štvrtá kapitola	
PRIJATIE SÚRNE POKRSTENÉHO DIEŤAŤA	91
Piata kapitola	
ROZLIČNÉ TEXTY NA KRST DETÍ	105
I. Biblické čítania	107
II. Spoločné modlitby veriacich	126
III. Alternatívna modlitba exorcizmu	130
IV. Formuly požehnania krstnej vody	131
V. Aklamácie, hymny a tropária	135
VI. Formuly záverečného požehnania	137
VII. „Effeta“	141

OBRAD KRSTU DETÍ

Druhé typické vydanie

V spolupráci s Liturgickým inštitútom v Košiciach
pripravila Liturgická komisia Konferencie biskupov Slovenska.

Autorom ilustrácie s názvom *Krst Pána*
je výtvarník Jozef Vydrnák.
Ilustrácia na obálke VectorStock.

Pre Konferenciu biskupov Slovenska vydal
Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava
v roku 2024 ako svoju 4 511. publikáciu.
Tlač Finidr, Český Těšín
Prvé vydanie

ISBN 978-80-8161-659-4

9 788081 616594